

Latvijas Republikas
Valsts ieņēmumu dienests

Jautājumi un atbildes par PVN „reversās” maksāšanas kārtības piemērošanu būvniecības pakalpojumiem

1. Kādi ir nosacījumi PVN „reversās” maksāšanas kārtības piemērošanai būvniecības pakalpojumiem?

Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” (turpmāk – likums) 13.⁶ pantā noteiktā pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) „reversā” maksāšanas kārtība ir piemērojama, ja:

- tiek veikti būvdarbi saistībā ar jaunas būves (ēkas, inženierbūves) būvēšanu vai esošās būves vai tās daļas renovāciju, rekonstrukciju, restaurāciju (arī vienkāršotu renovāciju vai vienkāršotu rekonstrukciju), konservāciju vai nojaukšanu būvniecības nozari regulējošo normatīvo aktu izpratnē (par pierādījumu tam ir izmantojama informācija, kā, piemēram, būvdarbu veikšanai ir saņemta būvatļauja, pasūtītājam ir noformēta vienkāršotās renovācijas apliecinājuma karte u.c.);
- pakalpojuma sniedzējs un pakalpojumu saņēmējs ir ar PVN apliekamas personas.

2. Kādos gadījumos nav piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība?

PVN „reversā” maksāšanas kārtība nav piemērojama, ja sniegtie pakalpojumi nav uzskatāmi par būvdarbiem būvniecības nozares regulējošo normatīvo aktu izpratnē. PVN „reversā” maksāšanas kārtība nav piemērojama tādiem pakalpojumiem kā, piemēram, inženierkomunikāciju vai inženiertīklu uzturēšana, pārbaude un tehniskā apkope. Gadījumā, ja pakalpojuma sniedzēja rīcībā nav informācijas par to, vai būvē veiktie darbi ir uzskatāmi par būvdarbiem būvniecības nozares regulējošo normatīvo aktu izpratnē, piemērojama vispārīgā PVN maksāšanas kārtība.

Būvju (ēku, inženierbūvju) projektēšanas un teritoriju apzaļumošanas pakalpojumiem PVN „reverso” maksāšanas kārtību nepiemēro.

3. Kā ir piemērojams PVN būvniecības pakalpojumiem, kas tiek sniegti atbilstoši 2011.gadā noslēgtiem līgumiem?

„Reverso” PVN maksāšanas kārtību no 2012.gada 1.janvāra piemēro būvniecības pakalpojumiem saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti, sākot ar 2012.gada 1.janvāri. Būvniecības pakalpojumiem, kas sniegti saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti līdz 2011.gada 31.decembrim, PVN „reverso” maksāšanas kārtību piemēros, sākot ar 2013.gada 1.janvāri.

4. Kā PVN „reversā” maksāšanas kārtība ir piemērojama pārejas periodā no 01.01.2012. līdz 31.12.2012. gadījumā, ja būvniecības līgums noslēgts līdz 31.12.2011., bet papildu vienošanās pie līguma – pēc 01.01.2012.?

Šādā gadījumā būvdarbiem, kas tiks veikti 2012.gadā saskaņā ar papildu vienošanos, ir piemērojama vispārīgā PVN piemērošanas kārtība, jo papildu vienošanās nav uzskatāma par jaunu līgumu.

5. 2011.gadā ģenerāluzņēmējs ir noslēdzis līgumu ar pasūtītāju par būvniecības pakalpojumiem konkrētam objektam. 2012.gadā tiek slēgti līgumi starp ģenerāluzņēmēju un apakšuzņēmējiem par būvniecības pakalpojumiem šim objektam. Kāda PVN maksāšanas kārtība jāpiemēro šiem pakalpojumiem, kas sniegti atbilstoši 2012.gadā noslēgtiem līgumiem?

Būvniecības pakalpojumiem, ko apakšuzņēmēji sniedz ģenerāluzņēmējam saskaņā ar 2012.gadā noslēgtiem līgumiem, piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība (ja sniegtie būvniecības pakalpojumi atbilst likuma 13.⁶pantā noteiktajām prasībām).

6. Vai pašvaldības piemēro PVN „reverso” maksāšanas kārtību? Kādi ir piemērošanas nosacījumi?

No 2013.gada 1.janvāra PVN „reverso” maksāšanas kārtību piemēros valsts un pašvaldību iestādes vai pašvaldības, kuras būvniecības pakalpojumus saņems saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai kā publiskais partneris saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu atbilstoši līgumiem, kas noslēgti, sākot ar 2013.gada 1.janvāri.

Valsts un pašvaldību iestādēm un pašvaldībām, kas nav ar PVN apliekamās personas un kuras saņems būvniecības pakalpojumus saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai kā publiskais partneris saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu atbilstoši līgumiem, kas noslēgti, sākot ar 2013.gada 1.janvāri, pirms šo pakalpojumu saņemšanas būs jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā.

7. Vai pašvaldības, kuras jau ir reģistrētas Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā, 2012. gadā piemēro PVN „reverso” maksāšanas kārtību?

Valsts un pašvaldību iestādes un pašvaldības, arī tās, kuras jau ir reģistrētas Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā, 2012. gadā PVN „reverso” maksāšanas kārtību nepiemēro.

8. Līgums ar pašvaldību, kas ir ar PVN apliekamā persona, par būvniecības pakalpojumu sniegšanu saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru noslēgts 2012.gadā. Vai ģenerāluzņēmēja un tā apakšuzņēmēju sniegtajiem pakalpojumiem ir piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība?

Tā kā līgums starp pašvaldību un ģenerāluzņēmēju ir noslēgts 2012.gadā, ģenerāluzņēmēja sniegtajiem pakalpojumiem pašvaldībai PVN „reversā” maksāšanas kārtība nav piemērojama. Savukārt apakšuzņēmēju sniegtajiem būvniecības pakalpojumiem šim ģenerāluzņēmējam, kas sniegti saskaņā ar līgumiem, kuri starp ģenerāluzņēmēju un apakšuzņēmēju ir noslēgti, sākot ar 2012.gadu, ir piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība (ja sniegtie būvniecības pakalpojumi atbilst likuma 13.⁶pantā noteiktajām prasībām).

9. Vai logu piegādei ar montāžu vienkāršotas renovācijas ietvaros ir piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība?

Logu piegāde ar montāžu, ja būvē (ēkā) tiek veikta vienkāršota renovācija, likuma 13.⁶panta izpratnē ir uzskatāma par būvniecības pakalpojuma sniegšanu un šim darījumam ir piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība.

10. Uzņēmums, kurš ražo logus, neatkarīgi no ražošanas sniedz arī atsevišķu pakalpojumu – meistara nosūtīšanu, lai esošā būvē veiktu logu konstrukciju remontu, regulēšanu u.t.t. Vai šajā situācijā ir jāpiemēro PVN „reversā” maksāšanas kārtība?

Ja uzņēmums (apliekamā persona) veic logu konstrukciju remontu, regulēšanu u.c. esošā būvē, kurā netiek veikta renovācija, rekonstrukcija, restaurācija, vienkāršotā renovācija vai vienkāršotā rekonstrukcija (nav saņemta būvatļauja vai pasūtītājam nav noformēta vienkāršotās renovācijas vai vienkāršotās rekonstrukcijas apliecinājuma karte vai cits dokuments saskaņā ar būvniecības nozari regulējošiem normatīvajiem aktiem), tad PVN „reversā” maksāšanas kārtība šiem pakalpojumiem nav piemērojama.

11. Kādā kārtībā PVN piemērojams par regulāri veicamajiem tekošajiem ēkas vai būves apkopes darbiem, maziem remonta darbiem, avārijas remonta darbiem, kas nav saistīti ar ēkas vai būves rekonstrukciju, restaurāciju, renovāciju?

Šajā gadījumā piemērojama PVN vispārīgā maksāšanas kārtība.

12. Kādā kārtībā PVN piemērojams par elektroietaišu apsekošanu, profilaktiskajām pārbaudēm, bojājumu novēršanu, elektrotehniskajiem mērījumiem, spuldžu nomaiņu, automātu pārslēgšanu, rozešu bloku nomaiņu?

PVN „reversā” maksāšanas kārtība nav piemērojama inženierkomunikāciju vai inženiertīklu uzturēšanai, pārbaudei un tehniskai apkopei, līdz ar to 12.jautājumā minētajiem pakalpojumiem PVN „reversā” maksāšanas kārtība nav piemērojama.

13. Kādā kārtībā PVN piemērojams iekārtu un mehānismu nomai vai iegādei, kuras būvniecības darbu veicējs iepērk vai nomā no iekārtu iznomātāja vai preču piegādātāja, lai sniegtu būvniecības pakalpojumus pasūtītājam?

Minētajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem PVN „reversā” kārtība nav piemērojama. Savukārt būvniecības pakalpojumu sniedzējs iekārtu un mehānismu nomas vai iegādes izmaksas iekļauj pasūtītājam sniegtā būvniecības pakalpojuma vērtībā.

14. Uzņēmuma pamatdarbība ir betona urbšana un zāģēšana būvobjektos, pakalpojumi tiek sniegti būvobjektu būvniecībā. Vai šiem pakalpojumiem ir piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība?

Ja uzņēmums sniedz betona urbšanas un zāģēšanas pakalpojumus būvdarbu veikšanai jaunā būvē vai esošās būves vai tās daļas renovācijas, rekonstrukcijas, restaurācijas vai konservācijas veikšanai vai tās nojaukšanai, pakalpojumam ir piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība.

15. Vai vājstrāvas tīklu ierīkošanas pakalpojumiem ir piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība?

Vājstrāvas tīklu ierīkošanas pakalpojumiem PVN „reversā” maksāšanas kārtība piemērojama tad, ja tiek veikta vājstrāvu tīklu (inženierkomunikāciju) izbūve (ierīkošana) jaunas būves (ēkas, inženierbūves) būvēšanas procesā vai esošās būves (ēkas, inženierbūves) vai tās daļas renovācijas, rekonstrukcijas vai restaurācijas gaitā.

Šī kārtība nav piemērojama, ja minētie pakalpojumi ir saistīti tikai ar vājstrāvas tīklu uzturēšanu, pārbaudi vai tehnisko apkopi.

Gadījumā, ja pakalpojuma sniedzēja rīcībā nav informācijas par to, vai sniegtie pakalpojumi ir uzskatāmi par būvdarbiem būvniecības nozares regulējošo normatīvo aktu izpratnē, vai arī nav informācijas par to, vai šie būvdarbi tiek veikti jaunas būves (ēkas, inženierbūves) būvēšanai vai esošās būves vai tās daļas renovācijai, rekonstrukcijai, restaurācijai, konservācijai vai nojaukšanai, ir piemērojama PVN vispārīgā maksāšanas kārtība.

16. Vai šādiem pakalpojumiem ir piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība?

- 1) kanalizācijas remontdarbi dzīvoklī;
- 2) ūdens skaitītāju nomaiņa dzīvoklī;
- 3) ikmēneša siltummezgla tehniskā apkope (daudzdzīvokļu mājā);
- 4) divieļu žāvētāju nomaiņa dzīvoklī;
- 5) ūdens cauruļu posma nomaiņa dzīvoklī;
- 6) esošā siltummezgla rekonstrukcija;
- 7) ūdens sūkņa nomaiņa.

Pakalpojumu saņēmēji ir gan fiziskas personas, gan dzīvokļu kooperatīvās sabiedrības, gan SIA - dažādi namīpašumu īpašnieki vai apsaimniekotāji, kas var būt gan PVN maksātāji, gan nemaksātāji.

Ievērojot PVN „reversā” maksāšanas kārtības piemērošanas nosacījumus, jautājumā norādītie pakalpojumi (izņemot 6.punktā minēto pakalpojumu atsevišķos gadījumos), nav uzskatāmi par būvniecības pakalpojumiem, kam būtu piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība.

PVN „reversā” maksāšanas kārtība ir piemērojama jautājuma 6.punktā minētajai siltummezgla rekonstrukcijai, ja veiktie siltummezgla rekonstrukcijas darbi ir uzskatāmi par būvdarbiem būvniecības nozares regulējošo normatīvo aktu izpratnē saistībā ar būves rekonstrukciju, un šo pakalpojumu sniedzējs un saņēmējs ir ar PVN apliekamās personas.

17. Kādi ir nosacījumi būvniecības pakalpojuma vērtības aprēķinam?

Sniegtā būvniecības pakalpojuma vērtībā iekļauj izmaksas, kas ir tieši saistītas ar konkrētā pakalpojuma sniegšanu, tai skaitā būvmateriālu, konstrukciju vai iekārtu, kas ir būves neatņemama sastāvdaļa, vai citu normatīvajos aktos būvniecības jomā paredzēto iekārtu iegādes un uzstādīšanas vērtība, būvniecības instrumentu, mehānismu vai tehnoloģisko iekārtu nomas vērtība.

18. Vai, slēdzot līgumu pasūtītājam ar būvdarbu veicēju, līguma tāmē summas ir jānorāda ar PVN? Līgumā ir ielikta atsauce, ka PVN nomaksu valsts budžetā veic pasūtītājs.

Uzdotais jautājums par līguma nosacījumiem attiecībā uz PVN summu iekļaušanu tāmē skar darījumu partneru civiltiesiskās attiecības. Civiltiesisko jautājumu risināšana nav Valsts ieņēmumu dienesta kompetencē.

19. Kā ir izrakstāms PVN rēķins, ja tiek sniegti būvniecības pakalpojumi, kam piemērojama PVN „reversā” maksāšanas kārtība?

Piemērojot PVN „reverso” maksāšanas kārtību, būvniecības pakalpojumu sniedzējs izraksta pakalpojumu saņēmējam PVN rēķinu, kurā norāda sniegtā pakalpojuma vērtību, bet nenorāda PVN likmi un aprēķināto PVN summu.

20. Kā pareizi PVN deklarācijā un tās pielikumos atspoguļot darījumus, ja uz darbu izpildes akta pamata sagatavots rēķins, kurā izpildītie darbi sadalīti divās daļās - vienā summa, kas aplikas ar PVN 22 procentu likmi (piemēram, projektēšana), bet otrā summa, kurai piemērota PVN „reversā” maksāšanas kārtība?

Nodokļa rēķinā norādīto darījumu daļu, kurai piemēro PVN „reverso” maksāšanas kārtību, pakalpojumu sniedzējs norāda PVN deklarācijas 40. un 41.¹ rindā un PVN 1 pārskata III daļā. Savukārt darījumu daļu, kurai piemēro vispārējo PVN maksāšanas kārtību, pakalpojumu sniedzējs norāda PVN deklarācijas 40., 41. un 52. rindā un PVN 1 pārskata III daļā.